

เรื่อง รูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

นางรอรานี เปาะทอง

โรงเรียนนราสิกขาลัย อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสารประกอบการสอนสาระการเรียนรู้วิชาพื้นฐาน วิชางานธุรกิจ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เล่มที่ 1 รูปแบบธุรกิจกิจการเจ้าของคนเดียว ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป ลักษณะการจัดตั้งและข้อดี ข้อเสียของกิจการเจ้าของคนเดียว ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชางานธุรกิจให้สูงขึ้น

ในการจัดทำเอกสารประกอบการสอนเล่มนี้ได้รับความร่วมมือดีจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร โรงเรียน คณะครูโรงเรียนนราสิกขาลัยที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำจนผลงานเล่มนี้เสร็จลุล่วงไปด้วยดี และสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้สอนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารประกอบการสอนเล่มนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้และเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้งานธุรกิจได้เป็นอย่างดี

นางรอรานี เปาะทอง

คำชี้แจง

1. เอกสารประกอบการสอนสาระการเรียนรู้พื้นฐานวิชางานธุรกิจ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีทั้งหมด 5 เล่ม คือ
เล่มที่ 1 รูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว
เล่มที่ 2 รูปแบบกิจการห้างหุ้นส่วน
เล่มที่ 3 รูปแบบกิจการบริษัทจำกัด
เล่มที่ 4 รูปแบบกิจการสหกรณ์
เล่มที่ 5 รูปแบบกิจการแฟรนไชส์
2. เอกสารประกอบการสอนแต่ละเล่มมีคำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการสอน สาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์ แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ใบความรู้และกิจกรรม แต่ละเล่มเสร็จสมบูรณ์ ในตัวเอง นักเรียนสามารถใช้ได้ด้วยตัวเอง
3. ครูและนักเรียนสามารถตรวจคำตอบได้จากเฉลยและแนวคำตอบท้ายเล่ม
4. ครูช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบความถูกต้องและบันทึกคะแนน

เรื่อง รูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ค

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
คำชี้แจง	ข
สารบัญ	ค
คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการสอนสำหรับครู	ง
คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการสอนสำหรับนักเรียน	จ
แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน	1
ใบความรู้ที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ	5
กิจกรรมที่ 1	9
ใบความรู้ที่ 2 รูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว	13
กิจกรรมที่ 2	16
ใบความรู้ที่ 3 การจัดตั้งรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว	20
กิจกรรมที่ 3	22
ใบความรู้ที่ 4 การจำแนกข้อดีและข้อเสียของรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว	25
กิจกรรมที่ 4	28
เฉลยแนวคำตอบของกิจกรรม	31
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน	32
แนวคำตอบกิจกรรม ที่ 1	33
แนวคำตอบกิจกรรม ที่ 2	36
แนวคำตอบกิจกรรม ที่ 3	39
แนวคำตอบกิจกรรม ที่ 4	41
บรรณานุกรม	44

เรื่อง รูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ง

คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการสอนสำหรับครู

1. เอกสารประกอบการสอนสาระการเรียนรู้พื้นฐานวิชางานธุรกิจ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีทั้งหมด 5 เล่ม
2. เอกสารประกอบการสอนเล่มนี้เป็นเล่มที่ 1 รูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว ลักษณะ การจัดตั้ง และ ข้อดี ข้อเสีย
3. ส่วนประกอบของเอกสารประกอบการสอนเล่มนี้ ประกอบด้วย
  - สาระการเรียนรู้และจุดประสงค์
  - แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน
  - ใบความรู้ที่ 1 – 4
  - กิจกรรมที่ 1 – 4
  - เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน
  - แนวคำตอบกิจกรรมที่ 1 – 4
4. ควรศึกษาคำแนะนำในการใช้เอกสารประกอบการสอนก่อนใช้ทุกเล่ม

เรื่อง รูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จ

คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการสอนสำหรับนักเรียน

1. เอกสารประกอบการสอนสาระการเรียนรู้พื้นฐานวิชางานธุรกิจ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีทั้งหมด 5 เล่ม
2. เอกสารประกอบการสอนเล่มนี้เป็นเล่มที่ 1 รูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว ลักษณะ การจัดตั้ง และ ข้อดี ข้อเสีย
3. ขั้นตอนการใช้เอกสารประกอบการสอน
  - ศึกษาทำความเข้าใจสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์
  - ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
  - ศึกษาใบความรู้ที่ 1 - 4
  - ทำกิจกรรมที่ 1 - 4
  - ทำแบบทดสอบหลังเรียน
  - ตรวจสอบผลการทำกิจกรรมจากแนวคำตอบ
4. เกณฑ์การผ่านกิจกรรมในแต่ละเรื่องผู้เรียนต้องทำแบบทดสอบได้ร้อยละ 70

แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวและทำเครื่องหมาย **X** ในกระดาษคำตอบ

1. ธุรกิจหมายถึงข้อใด
  - ก. กิจกรรมที่สร้างความพอใจให้ทุกคน
  - ข. กิจกรรมการโอนย้ายสินค้าและบริการ
  - ค. กิจกรรมสร้างความต้องการซื้อของผู้บริโภค
  - ง. กิจกรรมการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ
2. ข้อใด **ไม่ใช่** รูปแบบการดำเนินธุรกิจ
  - ก. บริษัทจำกัด
  - ข. ห้างหุ้นส่วน
  - ค. มูลนิธิร่วมกตัญญู
  - ง. ธุรกิจเจ้าของคนเดียว
3. ธุรกิจรูปแบบใดที่มีมานานที่สุดในประเทศไทย
  - ก. กิจการสหกรณ์
  - ข. กิจการบริษัทจำกัด
  - ค. กิจการห้างหุ้นส่วน
  - ง. กิจการเจ้าของคนเดียว
4. ข้อดีของกิจการเจ้าของคนเดียวคือข้อใด
  - ก. เลิกกิจการได้ง่าย
  - ข. มีแหล่งเงินทุนขนาดใหญ่
  - ค. ควบคุมกิจการกับใครก็ได้
  - ง. เป็นการรวมความรู้ความสามารถของตน
5. ข้อใด**ไม่ใช่** ข้อเสียของกิจการเจ้าของคนเดียว
  - ก. เงินทุนมีจำกัด
  - ข. มีความรับผิดชอบไม่จำกัด
  - ค. บุคคลภายนอกไม่ค่อยเชื่อถือ
  - ง. มีปัญหาหรือความขัดแย้งในองค์กร
6. ในเรื่องเกี่ยวกับหนี้สิน กิจการเจ้าของคนเดียวจะรับผิดชอบตามข้อใด
  - ก. ไม่ต้องรับผิดชอบใด ๆ
  - ข. จำกัดเฉพาะส่วนที่ลงทุน
  - ค. รับผิดชอบไม่จำกัดจำนวน
  - ง. รับผิดชอบตามประเภทของธุรกิจ

- 7 ข้อใดต่อไปนี้เป็นกรประกอบธุรกิจแบบเจ้าของคนเดียว
  - ก. นางสาววันดีขายข้าวมันไก่
  - ข. นายฝนดีขายไถ่อย่างห้าดาว
  - ค. จุ่มขายกล้วยเดี่ยวลูกขึ้นแชมป์
  - ง. นางสาวแอนขายกล้วยเดี่ยวขายสี่มะหมี่กล้วย
- 8 ข้อใดหมายถึงธุรกิจแบบเจ้าของคนเดียว
  - ก. เป็นกิจการที่ใช้เงินลงทุนมาก
  - ข. เป็นกิจการที่จัดตั้งง่าย ไม่ยุ่งยาก
  - ค. เป็นกิจการที่ต้องตกลงร่วมกันหลายคน
  - ง. เป็นกิจการที่เข้าหุ้นตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป
- 9 อุปสรรคของการขยายตัวของกิจการเจ้าของคนเดียวคือข้อใด
  - ก. ไม่อาจขยายตัวได้
  - ข. ต้องจดทะเบียนก่อนการขยายตัว
  - ค. ต้องขยายตัวในรูปของหุ้นส่วนเท่านั้น
  - ง. ขยายได้ยากเพราะมีปัญหาเรื่องเงินทุน
- 10 ถ้านักเรียนมีเงินทุนน้อยจะเลือกประกอบธุรกิจประเภทใด
  - ก. บริษัท
  - ข. ธุรกิจแฟรนไชส์
  - ค. ห้างหุ้นส่วนจำกัด
  - ง. ธุรกิจกิจการเจ้าของคนเดียว

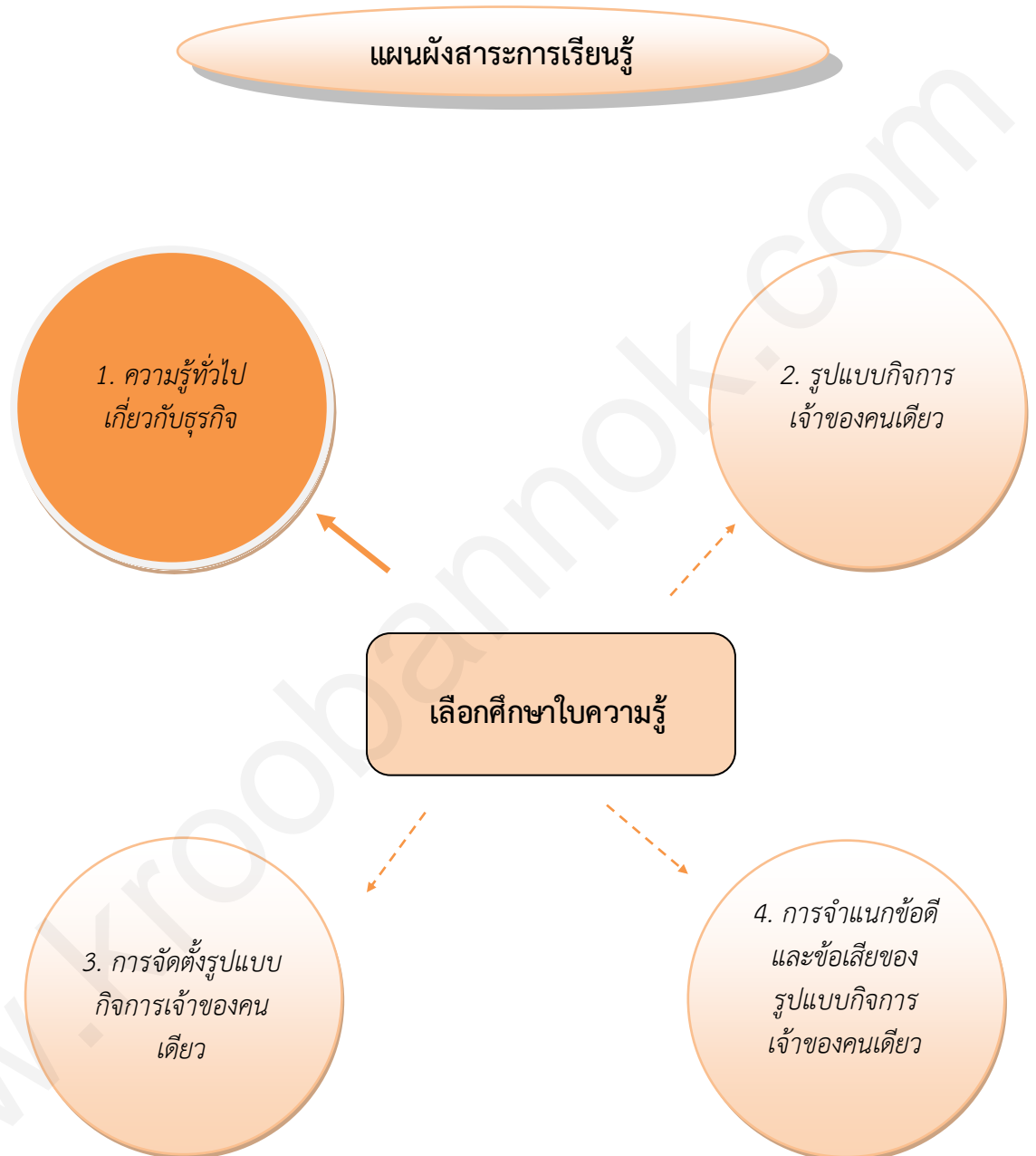
เล่มที่ 1 รูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายเหตุผลของการศึกษาธุรกิจได้
2. บอกความหมายของคำว่าธุรกิจได้
3. บอกจุดประสงค์ของการประกอบธุรกิจได้
4. บอกหน้าที่ของธุรกิจได้
5. อธิบายประเภทของธุรกิจได้
6. บอกความหมายของการประกอบธุรกิจแบบกิจการเจ้าของคนเดียวได้
7. อธิบายลักษณะลักษณะกิจการเจ้าของคนเดียวได้
8. การจัดตั้งกิจการเจ้าของคนเดียวได้
9. จำแนก ข้อดี ข้อเสียของกิจการเจ้าของคนเดียวได้

ที่มา: ภาพประกอบจากอินเทอร์เน็ต

ใบความรู้ที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ

สาระสำคัญ

การประกอบอาชีพธุรกิจของคนไทยในปัจจุบันมีโอกาที่จะประสบความสำเร็จได้ หากแต่ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความมานะอดทนไม่หยุดยั้ง มีความมุ่งมั่นไม่เลือกงาน ซึ่งจะต้องนำปัญหา หรือวิกฤตมาเป็นโอกาสในการสร้างงานและอาชีพให้ได้ มีจุดมุ่งหมายที่จะประกอบธุรกิจอย่างแท้จริง โดยการนำความรู้ที่ได้ศึกษาไปปรับใช้ให้เกิดความเหมาะสม

เนื้อหา

1. ทำไมต้องศึกษาธุรกิจ
2. ความหมายของธุรกิจ
3. จุดประสงค์ของการประกอบธุรกิจ
4. หน้าที่ของธุรกิจ
5. ประเภทของธุรกิจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายเหตุผลของการศึกษาธุรกิจได้
2. บอกความหมายของคำว่าธุรกิจได้
3. บอกจุดประสงค์ของการประกอบธุรกิจได้
4. บอกหน้าที่ของธุรกิจได้
5. อธิบายประเภทของธุรกิจได้

ทำไมต้องศึกษาธุรกิจ

การประกอบธุรกิจแต่ละประเภทมีบุคคลหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้อง บุคคลเหล่านั้นล้วนมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาธุรกิจด้วยเหตุผลแตกต่างกันดังต่อไปนี้

1. เพื่อตัดสินใจในการเลือกอาชีพ การศึกษาข้อมูลทางด้านธุรกิจจะช่วยบุคคลที่ทำการศึกษา มีโอกาสพิจารณา เลือกอาชีพได้ตามความเหมาะสม ตามความถนัดและความต้องการของตนเอง
2. เพื่อธุรกิจของตน บางคนต้องการเปิดดำเนินธุรกิจของตนเอง การศึกษาข้อมูลทางธุรกิจซึ่งจะมีผลทำให้ได้รับความรู้เพื่อนำมาจัดตั้งธุรกิจของตนเอง หรือเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพของธุรกิจในขณะนั้น
3. เพื่อแก้ไขปัญหาสังคม การศึกษาทางธุรกิจถือเป็นความจำเป็นของผู้ประกอบการทุกคน เพราะความรู้หรือข้อมูลที่ได้รับ จะช่วยให้นักธุรกิจนำมาใช้แก้ไขปัญหาของสังคมได้ เช่น ปัญหาแรงงาน ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาค่าจ้าง ปัญหาสวัสดิการ ฯลฯ

ความหมายของธุรกิจ

ธุรกิจ (Business) หมายถึง บุคคลหรือคณะบุคคลที่ร่วมกันเพื่อที่จะผลิตหรือจำหน่ายสินค้าและบริการ โดยมุ่งหวังกำไรขณะเดียวกันก็มีความเสี่ยงต่อการขาดทุน การดำเนินธุรกิจสามารถกระทำได้ในรูปของกิจการเจ้าของคนเดียวหรือทำเป็นหมู่คณะ เช่น กิจการห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด บุคคลที่ดำเนินธุรกิจย่อมมีผลประโยชน์ร่วมกัน เช่น การแบ่งปันผลกำไร และร่วมกันเสี่ยงต่อการขาดทุน ดังนั้นการดำเนินงานของธุรกิจจึงมีรูปแบบต่างๆ คือ กิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วน และบริษัทจำกัด ฯลฯ

ธุรกิจทั่วไปเป็นแขนงหนึ่งของเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกระทำของมนุษย์ในด้านการผลิต การแลกเปลี่ยน การแบ่งปันและการบริโภค ธุรกิจจึงเป็นองค์การที่เสนอขายสินค้าและบริการ ซึ่งในอดีตธุรกิจเป็นการกระทำเฉพาะในครัวเรือน มีการผลิตสินค้าและบริการสำหรับตนเองและครอบครัวเท่านั้น

จุดประสงค์ของการประกอบ

ธุรกิจทุกประเภทย่อมมีจุดประสงค์ของการดำเนินงาน คือ กำไร (Profit) เป็นเป้าหมายของธุรกิจทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นกิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด ต่างมีจุดประสงค์ตรงกัน หากธุรกิจเหล่านี้มาจากการผลิตและการจำหน่ายย่อมมุ่งหวังผลกำไรจากการดำเนินงานด้วยกันทั้งสิ้น ขณะเดียวกันถ้าเกิดการขาดทุนทุกคนย่อมต้องร่วมเสี่ยงต่อการขาดทุนด้วยกัน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้ประกอบการจึงต้องผลิต จัดหา แล้วเสนอขายสินค้าและบริการให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค นอกเหนือจากจุดประสงค์ดังกล่าวแล้ว จุดประสงค์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่จะนำความสำเร็จมาสู่เศรษฐกิจโดยรวมและเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติ

หน้าที่ขั้นพื้นฐานของธุรกิจ

หน้าที่ขั้นพื้นฐานของธุรกิจมีดังต่อไปนี้

1. จัดหาวัตถุดิบป้อนโรงงาน
2. แปรสภาพวัตถุดิบให้เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป หรือกึ่งผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป
3. ทำหน้าที่ทางการตลาด เช่น การจัดจำหน่ายสินค้า หรือบริการจากผู้ผลิตไปสู่คนกลาง หรือผู้บริโภคคนสุดท้าย
4. ให้บริการแก่ลูกค้า

ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ

โดยทั่วไปปัจจัยที่เป็นพื้นฐานในการดำเนินธุรกิจ มีอยู่ 4 ประเภท หรือที่เรียกกันว่า 4 M's คือ

1. **คน (Man)** เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการประกอบธุรกิจ ทั้งธุรกิจการผลิต การค้าและบริการ ซึ่งจะต้องใช้คนหลายระดับ หลายรูปแบบ บางธุรกิจต้องการใช้คนทั้งในระดับผู้บริหารและผู้ใช้แรงงานกึ่งฝีมือ รวมทั้งแรงงานไร้ฝีมือ
2. **เงิน (Money)** เงินทุนเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินธุรกิจอีกปัจจัยหนึ่ง เนื่องจากการลงทุนหลายประเภทต้องใช้เงินลงทุนและเงินทุนดำเนินการเป็นจำนวนมาก ทำให้ต้องกู้ยืมจากสถาบันการเงินหรือคนใกล้ชิด
3. **วัสดุหรือวัตถุดิบ (Material)** ธุรกิจการผลิตทั้งด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมมักต้องใช้วัสดุเป็นวัตถุดิบและเครื่องมือในการผลิตค่อนข้างมาก การรู้จักบริหารวัสดุให้มีประสิทธิภาพจะทำให้ธุรกิจมีผลกำไรสูงและลดการสูญเสียลง
4. **วิธีปฏิบัติงาน (Method)** เนื่องจากธุรกิจหลายประเภทมีขั้นตอนการดำเนินธุรกิจค่อนข้างมาก ทำให้ต้องมีการวางแผน และวางระบบปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ คล่องตัว และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกกิจการ

ที่มา: ภาพประกอบจากอินเทอร์เน็ต

ประเภทของธุรกิจ

ประเภทของธุรกิจแบ่งตามลักษณะการดำเนินงานได้ดังนี้

1. ธุรกิจการผลิตด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม หมายถึง การผลิตสินค้าเกษตรเพื่อจำหน่ายให้กับผู้บริโภค หรือจำหน่ายเป็นวัตถุดิบต่อเนื่องให้โรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งธุรกิจอุตสาหกรรมเป็นการประกอบธุรกิจที่มีกระบวนการแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นสินค้าหรือผลิตภัณฑ์เพื่อให้เกิดประเภทของธุรกิจการค้าที่จะนำผลิตภัณฑ์ไปสู่มือผู้บริโภค วัตถุดิบที่นำมาแปรรูป เช่น ฝ้ายทำการแปรรูปเป็นเส้นใย เส้นด้าย แล้วนำไปผลิตเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูป ส่วนข้าวเปลือกแปรรูปเป็นข้าวสาร หรือแปรรูปเป็นแป้งเพื่อผลิตเป็นขนมและอาหารต่อไป สินค้าหรือผลิตภัณฑ์เหล่านี้ผู้บริโภคนำมาอุปโภคบริโภคได้ทันที หรือผู้ผลิตอาจจะนำไปเพื่อการแปรรูปต่อไป

ที่มา: ภาพประกอบจากอินเทอร์เน็ต

2. ธุรกิจการค้า หมายถึง การประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการกระจายสินค้าจากแหล่งผลิตหรือโรงงานไปสู่ผู้บริโภคคนสุดท้าย ธุรกิจการค้าจึงประกอบไปด้วยธุรกิจค้าปลีก

ค้าส่ง นายหน้าและตัวแทน นอกจากนี้ยังมีกิจการเก็บรักษาสินค้า การบรรจุหีบห่อ และการโฆษณา ฯลฯ ธุรกิจเหล่านี้ต่างมีส่วนเกื้อกูลซึ่งกันและกันที่จะทำให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปด้วยความราบรื่น

ที่มา: ภาพประกอบจากอินเทอร์เน็ต

3. ธุรกิจบริการ หมายถึง การเสนอขายบริการต่าง ๆ เช่น สิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกสบายหรือความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจแก่ลูกค้า ปัจจุบันธุรกิจบริการมีบทบาทสำคัญต่อผู้บริโภค โดยเฉพาะลูกค้าในเขตเมืองที่มีรายได้สูง ต้องการความสะดวกสบาย ธุรกิจบริการจึงเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการ

ที่มา: ภาพประกอบจากอินเทอร์เน็ต

กิจกรรมที่ 1

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายข้อความในช่องว่างต่อไปนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ (10 คะแนน)

1. ทำไมต้องศึกษาธุรกิจ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. จงบอกความหมายของคำว่า ธุรกิจ (Business)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. จงบอกหน้าที่ขั้นพื้นฐานของธุรกิจ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินธุรกิจได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

5. ธุรกิจแบ่งเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบได้	5	ข้อ	อยู่ในระดับ ดีมาก
ตอบได้	4	ข้อ	อยู่ในระดับ ดี
ตอบได้	2-3	ข้อ	อยู่ในระดับ ปานกลาง
ตอบได้ต่ำกว่า	2	ข้อ	อยู่ในระดับ ปรับปรุง

ตอนที่ 2 จงจับคู่ข้อความที่สัมพันธ์กันตัวอย่าง

.....ก..... 0. ธุรกิจเจ้าของคนเดียว ก. จัดตั้งง่าย ยกเลิกกิจการง่าย

ข. ต้องแบ่งผลกำไรให้กับผู้ร่วมหุ้น

- .....1. ธุรกิจการค้า
- .....2. ธุรกิจบริการ
- .....3. ธุรกิจอุตสาหกรรม
- .....4. อาชีพของบุคคลที่อาศัยอยู่ใกล้น้ำ
หรือชายฝั่งทะเล
- .....5. แรงงาน
- .....6. ปัจจัยการผลิต
- .....7. จัดหาวัตถุดิบป้อนโรงงาน
- .....8. SMEs
- .....9. เพื่อตัดสินใจในการเลือกอาชีพ
- .....10. กำไร

- ก. อาชีพประมง
- ข. คนกลางที่จะนำสินค้าหรือบริการจากผู้ผลิตผู้บริโภค
- ค. ธุรกิจค้าปลีก ค้าส่ง นายหน้า
- ง. เหตุผลในการศึกษาธุรกิจ
- จ.ทุน ที่ดิน แรงงาน การจัดการ
- ฉ.การประกอบธุรกิจที่มีขอบเขตการแปรรูปวัตถุดิบ
- ช. ธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรม
- ซ. จุดประสงค์ของการทำธุรกิจ
- ณ. หน้าที่ของธุรกิจ
- ญ. ธุรกิจรับเหมา
- ฎ. ตัวบุคคลที่เป็นกำลังสำคัญของการผลิต

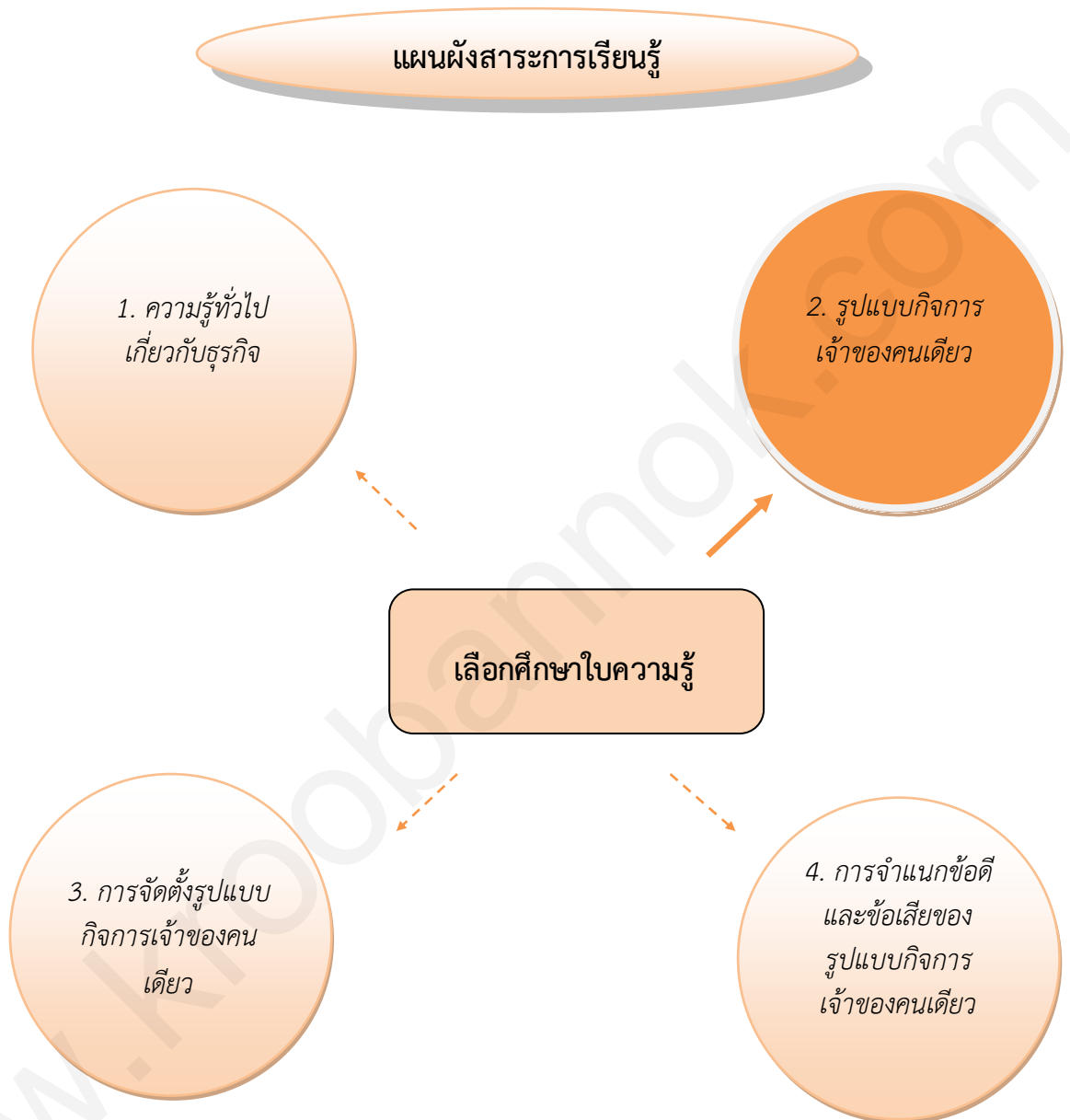
เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบได้ 9-10 ข้อ อยู่ในระดับ ดีมาก

ตอบได้ 7-8 ข้อ อยู่ในระดับ ดี

ตอบได้ 5-6 ข้อ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ตอบได้ต่ำกว่า 5 ข้อ อยู่ในระดับ ปรับปรุง

ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง กิจการเจ้าของคนเดียว

สาระสำคัญ

กิจการเจ้าของคนเดียว (Single Proprietorship) เป็นการประกอบธุรกิจที่ดำเนินงาน โดยบุคคลเพียงคนเดียวเป็นผู้รับผิดชอบทั้งหมด การดำเนินงานไม่ยุ่งยากอาจมีญาติพี่น้อง เข้ามาช่วยเหลือ หรือจ้างลูกจ้างมาช่วยทางด้านแรงงาน เงินลงทุนได้มาจากเงินออม หรือจากแหล่ง เงินกู้ทั้งนอกระบบและในระบบธนาคาร การตัดสินใจต่าง ๆ ดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว เจ้าของ กิจการเป็นผู้รับผลประโยชน์ ส่วนหนี้สินก็จะรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว ธุรกิจกิจการเจ้าของคนเดียว มีกฎหมายเข้ามาควบคุมค่อนข้างมาก แต่ก็มีการแข่งขันกันมากมาย มีข้อดี คือการจัดตั้งง่าย และการเลิก กิจการก็สามารถทำได้ง่ายเช่นกัน ส่วนข้อเสีย คือ การรับผิดชอบในหนี้สินไม่จำกัดจำนวน ขยายทุน ได้ยาก เช่น ร้านตัดผม ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายเสื้อผ้า เป็นต้น

เนื้อหา

1. ความหมายของการประกอบธุรกิจแบบกิจการเจ้าของคนเดียว
2. ลักษณะของกิจการเจ้าของคนเดียว

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของการประกอบธุรกิจแบบกิจการเจ้าของคนเดียวได้
2. อธิบายลักษณะของกิจการเจ้าของคนเดียวได้

กิจการเจ้าของคนเดียว (Sole Proprietorship)

การเลือกรูปแบบให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและเป้าหมายของธุรกิจเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง และการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จก็มีใช้สิ่งที่จะกระทำได้ง่ายๆ สำหรับทุกคน ผู้ประกอบการจึงต้องตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกประเภทและชนิดของธุรกิจให้เหมาะสม โดยการพิจารณาความยากง่ายของการก่อตั้ง ข้อดีและข้อเสียของธุรกิจและการหาแหล่งเงินทุน ปัจจุบันการเลือกดำเนินธุรกิจมีหลายประเภทให้ผู้ประกอบการตัดสินใจ ซึ่งย่อมขึ้นอยู่กับความต้องการ ความรู้ความสามารถ เงินทุนและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในขณะนั้น

รูปแบบของธุรกิจจำแนกได้ดังนี้

1. กิจการเจ้าของคนเดียว (Sole Proprietorship)
2. กิจการหุ้นส่วน (Partnership)
3. กิจการบริษัทจำกัด (Limited Company)
4. กิจการสหกรณ์ (Co-Operative)
5. กิจการแฟรนไชส์ (Franchise)

ความหมาย ความสำคัญ ของกิจการเจ้าของคนเดียว

กิจการเจ้าของคนเดียว (Single Proprietorship) เป็นประกอบธุรกิจที่มีบุคคลคนเดียวเป็นผู้ลงทุน ควบคุมดำเนินงานเองทั้งหมด ซึ่งมีความคล่องตัวสูง และเมื่อกิจการประสบผลสำเร็จมีผลกำไรก็จะได้รับผลประโยชน์เพียงคนเดียว ซึ่งมีข้อดีในด้านของการบริหารงานเป็นอิสระ รักษาความลับของกิจการได้เป็นอย่างดี และสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าได้ง่ายกว่าธุรกิจรูปแบบอื่น การดำเนินการอาจมีญาติพี่น้องช่วยเหลือ หรืออาจจ้างลูกจ้างเพียงไม่กี่คนมาช่วยทางด้านแรงงาน กิจการประเภทนี้จะมีกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้องน้อย มีคู่แข่งค่อนข้างมาก ธุรกิจเจ้าของคนเดียวเหมาะสำหรับผู้ประกอบการที่จะเริ่มต้นธุรกิจใหม่ ส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก เช่น ร้านเสริมสวย ร้านตัดผม ร้านขายของชำ เป็นต้น กิจการในลักษณะนี้ ไม่ต้องจดทะเบียนจัดตั้งเป็นทางการ แต่อาจจะต้องจดทะเบียนพาณิชย์ และเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เจ้าของกิจการต้องยื่นจดทะเบียนพาณิชย์ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้เริ่มประกอบกิจการ ยกเว้นการค้าเร่ และการค้าแผงลอย ไม่ต้องยื่นจดทะเบียนพาณิชย์

รูปแบบการประกอบการโดยเจ้าของคนเดียว เป็นที่นิยมของนักธุรกิจในเมืองไทย เพราะจัดตั้งได้ง่าย เสียภาษีเฉพาะภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเท่านั้น

ลักษณะสำคัญของกิจการเจ้าของคนเดียวมีดังนี้

กิจการเจ้าของคนเดียวเป็นกิจการขนาดเล็กที่ดำเนินกิจการเพียงคนเดียว หรืออาจจะได้รับความช่วยเหลือจากญาติ ถ้าจะมีการจ้างจะเป็นการจ้างเพียงคนไม่กี่คนเพื่อช่วยเหลือทางด้านแรงงาน เจ้าของกิจการจะดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหาร และงานที่เกี่ยวกับเงิน เช่น การจัดซื้อ ระบบบัญชี เป็นต้น กิจการเจ้าของคนเดียวที่พอจะมองเห็นได้ชัด คือ กิจการที่มีร้านเป็นตึกแถวเพียงห้องเดียว หรืออาศัยส่วนหน้าของบ้านพักอาศัยเป็นร้านค้า รวมตลอดไปจนถึงหาบเร่แผงลอยต่าง ๆ ซึ่งจะมีลักษณะดังนี้

1. มีเจ้าของกิจการเพียงคนเดียว ใช้เงินลงทุนน้อย
2. เจ้าของกิจการมีความรับผิดชอบในหนี้สินทั้งหมดไม่จำกัดจำนวน เจ้าของนี้มีสิทธิเรียกร้องเอาทรัพย์สินของเจ้าของได้ ถ้าทรัพย์สินของกิจการไม่เพียงพอชำระหนี้
3. เจ้าของกิจการได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนทั้งผลกำไรและผลขาดทุนเพียงคนเดียว
4. การควบคุมการดำเนินงานโดยเจ้าของกิจการคนเดียว

ที่มา: ภาพประกอบจากอินเทอร์เน็ต

กิจกรรมที่ 2

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เห็นว่าถูก และทำเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่เห็นว่าผิด

ตัวอย่าง ..... ✕ ..... 0. ธุรกิจเจ้าของคนเดียวจัดตั้งง่าย แต่เลิกยาก

- .....1. ธุรกิจเจ้าของคนเดียว หมายถึง กิจการที่มีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป
- .....2. ธุรกิจเจ้าของคนเดียว ได้แก่ ร้านแผงลอย หาบเร่ ร้านค้าปลีก
- .....3. ธุรกิจเจ้าของคนเดียวเป็นธุรกิจที่เก่าแก่ที่สุด และมีเป็นจำนวนมาก
- .....4. ธุรกิจเจ้าของคนเดียวเป็นธุรกิจที่มีการลงทุนน้อย
- .....5. เซเว่น-อีเลฟเว่น จัดอยู่ในกิจการเจ้าของคนเดียว
- .....6. กิจการเจ้าของคนเดียวไม่สามารถจ้างแรงงานได้
- .....7. กิจการเจ้าของคนเดียวเป็นกิจการที่ดำเนินการในครอบครัว
- .....8. เจ้าของกิจการต้องยื่นจดทะเบียนพาณิชย์ ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้เริ่มประกอบกิจการ
- .....9. การค้าเร่ การค้าแผงลอยได้รับการยกเว้นการจดทะเบียนพาณิชย์
- .....10. เจ้าของกิจการรับผิดชอบหนี้สินเพียงจำกัดจำนวน

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบได้ 9-10 ข้อ อยู่ในระดับ ดีมาก
 ตอบได้ 7-8 ข้อ อยู่ในระดับ ดี
 ตอบได้ 5-6 ข้อ อยู่ในระดับ ปานกลาง
 ตอบได้ต่ำกว่า 5 ข้อ อยู่ในระดับ ปรับปรุง

ตอนที่ 2 คำชี้แจง จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้เป็นกิจการเจ้าของคนเดียวใช่หรือไม่ใช่ โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับช่องที่กำหนดไว้

ตัวอย่าง

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่
0	ร้านหาบเร่	✓	

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่
1.	ร้านแผงลอย		
2.	เซเว่น-อีเลฟเว่น		
3.	ร้านขายดอกไม้		
4.	โรงพยาบาล		
5.	คลินิกแพทย์		
6.	ร้านเสริมสวย		
7.	โลตัส		
8.	ปั๊กซี่		
9.	ร้านขายรองเท้า		
10.	ร้านอาหาร		

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบได้ 9-10 ข้อ อยู่ในระดับ ดีมาก
 ตอบได้ 7-8 ข้อ อยู่ในระดับ ดี
 ตอบได้ 5-6 ข้อ อยู่ในระดับ ปานกลาง
 ตอบได้ต่ำกว่า 5 ข้อ อยู่ในระดับ ปรับปรุง

ตอนที่ 3 คำชี้แจง จงบอกรายการซื้อกิจการเจ้าของคนเดียวมา 10 ชื่อ (10 คะแนน)

ตัวอย่าง

ที่	รายการซื้อกิจการเจ้าของคนเดียว
0.	ร้านของชำ

ที่	รายการซื้อกิจการเจ้าของคนเดียว
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

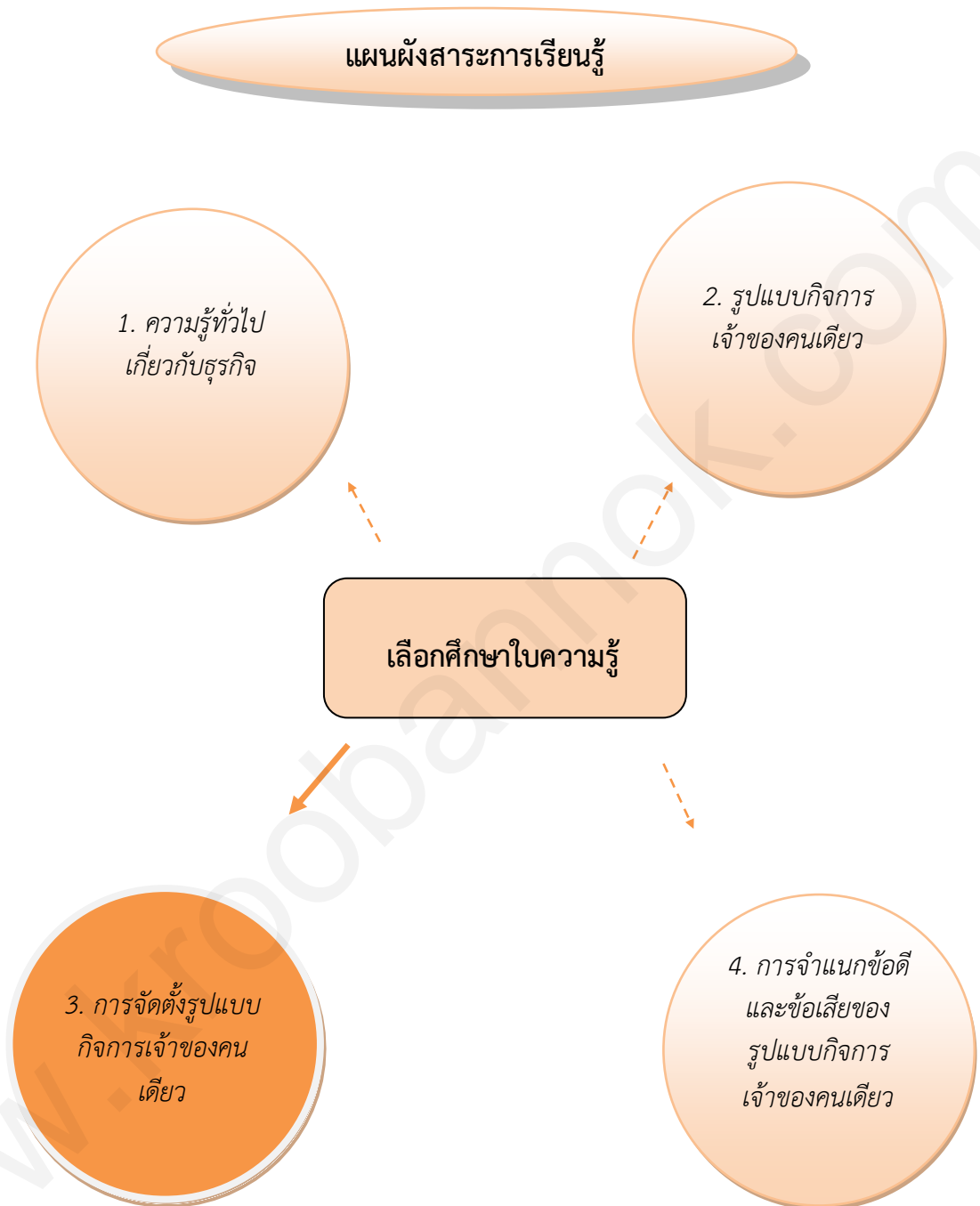
เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบได้ 9-10 ชื่อ อยู่ในระดับ ดีมาก

ตอบได้ 7-8 ชื่อ อยู่ในระดับ ดี

ตอบได้ 5-6 ชื่อ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ตอบได้ต่ำกว่า 5 ชื่อ อยู่ในระดับ ปรับปรุง

ใบความรู้ที่ 3 การจัดตั้งรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว

สาระสำคัญ

การจัดตั้งกิจการเจ้าของคนเดียว จัดตั้งได้ง่ายขึ้นอยู่กับความพร้อมของเจ้าของกิจการเพราะมีบุคคลเพียงคนเดียวเป็นเจ้าของ การตัดสินใจดำเนินงานมีความคล่องตัว
ขั้นตอนการจัดตั้งกิจการเจ้าของคนเดียว มีดังนี้

1. การจดทะเบียนพาณิชย์ ผู้ประกอบการต้องจดทะเบียนพาณิชย์ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่นับแต่วันเริ่มประกอบการ
2. การขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษี ผู้ประกอบการต้องไปยื่นขอบัตรและเลขประจำตัวผู้เสียภาษีของนิติบุคคลที่ สำนักงานภาษีสรรพากรพื้นที่
3. การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ธุรกิจที่มีรายได้ปีละ 1,200,000 บาทขึ้นไป ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และยื่นแบบ ภ.พ. 30

เนื้อหา

การจัดตั้งกิจการเจ้าของคนเดียว

จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายขั้นตอนการจัดตั้งกิจการเจ้าของคนเดียวได้

การจัดตั้งกิจการเจ้าของคนเดียว

ขั้นตอนการจัดตั้งกิจการเจ้าของคนเดียว

1. การจดทะเบียนพาณิชย์ ผู้ประกอบการต้องจดทะเบียนพาณิชย์ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่เริ่มประกอบธุรกิจ โดยนำหลักฐานไปจดทะเบียนที่สำนักทะเบียนธุรกิจของแต่ละเขตพื้นที่ ถ้าสำนักงานใหญ่ของกิจการตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ถ้าอยู่ในต่างจังหวัดให้จดทะเบียนที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดหรือที่ทำการอำเภอและกิ่งอำเภอนั้น และต้องแสดงใบทะเบียนพาณิชย์ที่ได้นั้น ณ สำนักงานที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย พร้อมกับทำป้ายชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์ ไว้หน้าสำนักงานใหญ่และสาขาภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่จดทะเบียนพาณิชย์ โดยที่ป้ายนั้นต้องเป็นภาษาไทย จะมีอักษรต่างประเทศไว้ด้วยก็ได้และจะต้องตรงกับชื่อที่จดทะเบียนไว้

2. การขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษี ผู้ประกอบการต้องไปยื่นขอบัตรและเลข ประจำตัวผู้เสียภาษีของนิติบุคคลที่ สำนักงานภาษีสรรพากรพื้นที่ 1-16 ถ้าสำนักงานใหญ่ของกิจการตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ถ้าอยู่ในต่างจังหวัดให้ขอที่สำนักงานสรรพากรจังหวัด

3. การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ธุรกิจที่มีรายได้ปีละ 1,200,000 บาทขึ้นไป ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และยื่นแบบ ภ.พ. 30 เพื่อแสดงยอดภาษีมูลค่าเพิ่มที่มียอดดุลเป็นเครดิตและเดบิตอันเกิดจากการเอาภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือน การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มจะทำให้ต่อเมื่อมีการขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษี เรียบร้อยแล้ว โดยจดทะเบียนที่สำนักงานภาษีสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรจังหวัด หรือสำนักงานสรรพากรภาคทุกแห่งเช่นเดียวกับการขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษี ธุรกิจที่มีรายได้ต่ำกว่าปีละ 1,200,000 บาท จะจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่ก็ได้ แต่ถ้าธุรกิจขนาดย่อมนั้นมีการติดต่อซื้อขายประกอบธุรกิจเกี่ยวข้องกับ ธุรกิจที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ก็ควรจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย เพื่อประโยชน์ในการได้ภาษีซื้อคืนและสามารถออกไปกำกับภาษีซึ่งเป็นเอกสารการ เงินที่ธุรกิจขนาดใหญ่ต้องการได้

ที่มา: ภาพประกอบจากอินเทอร์เน็ต

กิจกรรมที่ 3

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่ให้สัมพันธ์กันโดยนำตัวอักษรหน้าข้อความทางขวามือไปเติมลงหน้าช่องว่างซ้ายมือ

ตัวอย่าง

.....ก..... 0. ป้าย   ก. เป็นทั้งชื่อภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

ข. ต้องจ่ายค่าบำรุงทุกปี

.....1 . ระยะเวลาในการจดทะเบียนพาณิชย์

ก. เอกสารที่จะต่อนำเบ็ดทะเบียน

.....2. การจดทะเบียนพาณิชย์ของธุรกิจ
กิจการเจ้าของคนเดียวในต่างจังหวัด

ภาษีมูลค่าเพิ่ม

.....3. การขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษีในเขต
กรุงเทพมหานคร

ข. ธุรกิจกิจการเจ้าของคนเดียวมีเลข
ประจำตัวผู้เสียภาษี

.....4. การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ค. ธุรกิจที่มีรายได้ 1,200,000 บาทขึ้นไป

.....5. การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มจะได้
เมื่อใด

ง. สำนักงานสรรพากรพื้นที่ 1-16

.....6. ภ.พ. 30

จ. ตั้งไว้ที่สำนักงานใหญ่หรือสาขา

.....7. ป้ายชื่อที่ใช้ประกอบการ

ฉ. การจดทะเบียนพาณิชย์ของธุรกิจ
กิจการเจ้าของคนเดียวจดทะเบียนได้ที่

.....8. ภาษีมูลค่าเพิ่ม

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดของจังหวัด
นั้น ๆ

.....9. สำนักงานพาณิชย์จังหวัด

ช. จากการเอาภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อใน
แต่ละเดือนการจัดตั้งรูปแบบกิจการ
เจ้าของคนเดียว

.....10. สำนักงานสรรพากรจังหวัด

ซ. สถานที่จดทะเบียนภาษี

ณ. สถานที่จดทะเบียนประกอบกิจการ

ญ. ผู้ประกอบการต้องจดทะเบียนพาณิชย์
ภายใน 30 วันตั้งแต่วันเริ่มกิจการ

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบได้ 9-10 ข้อ อยู่ในระดับ ดีมาก

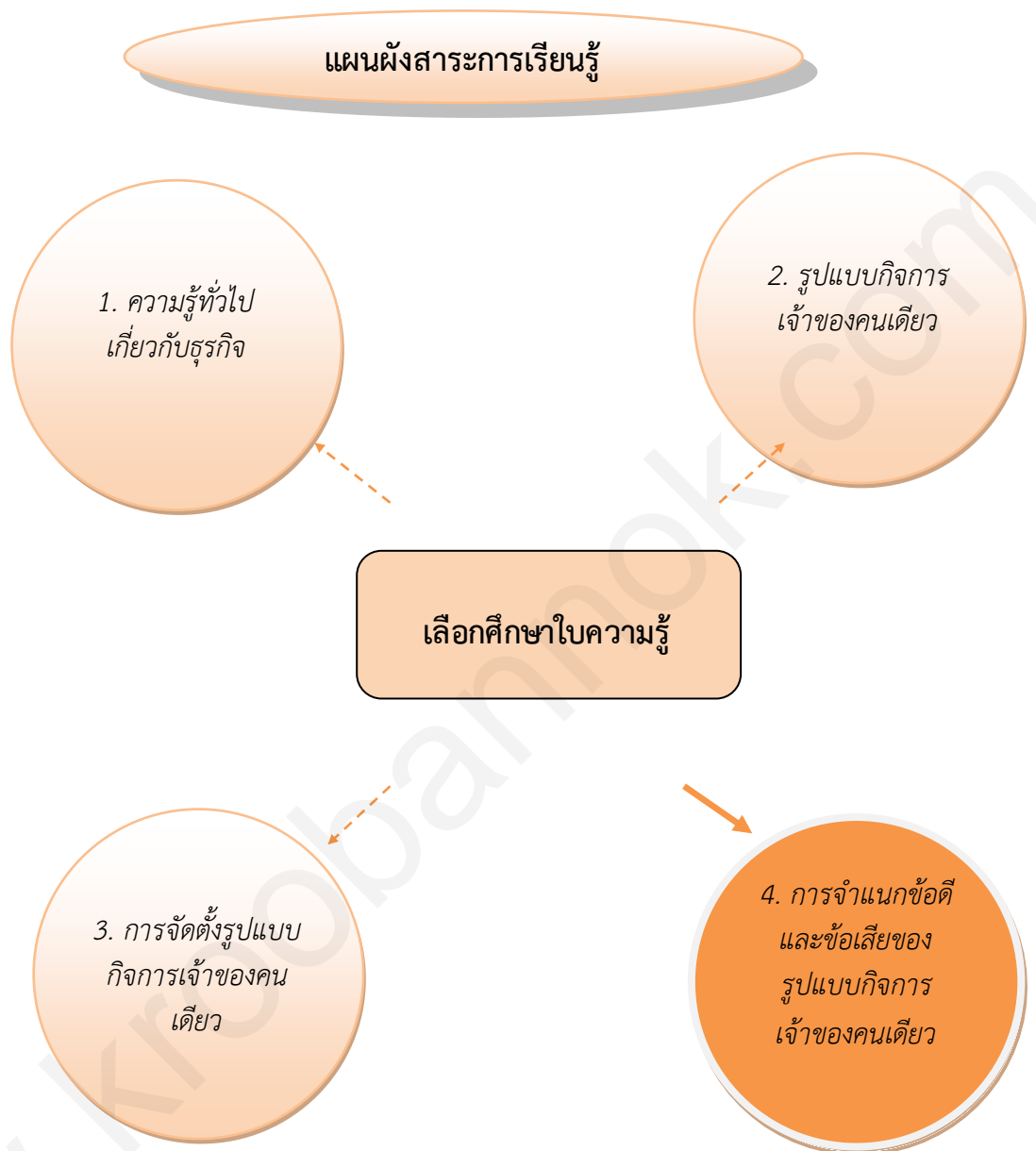
ตอบได้ 7-8 ข้อ อยู่ในระดับ ดี

ตอบได้ 5-6 ข้อ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ตอบได้น้อยกว่า 5 ข้อ อยู่ในระดับ ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบได้	9-10	คะแนน	อยู่ในระดับ	ดีมาก
ตอบได้	7-8	คะแนน	อยู่ในระดับ	ดี
ตอบได้	5-6	คะแนน	อยู่ในระดับ	ปานกลาง
ตอบได้ต่ำกว่า	5	คะแนน	อยู่ในระดับ	ปรับปรุง

ใบความรู้ที่ 4 ข้อดี ข้อเสีย ของกิจการเจ้าของคนเดียว

สาระสำคัญ

กิจการเจ้าของคนเดียว มีข้อดี คือจัดตั้งได้ง่าย มีอิสระในการดำเนินงาน รักษาความลับของกิจการ ผลกำไรได้รับเพียงผู้เดียว การเลิกกิจการกระทำได้ง่าย ข้อเสียคือ เงินทุนมีจำกัด ขาดความเชื่อถือ ไม่มีความมั่นคงสำหรับลูกจ้าง

เนื้อหา

ข้อดีและข้อเสียของกิจการเจ้าของคนเดียว

จุดประสงค์การเรียนรู้

จำแนก ข้อดี ข้อเสียของกิจการเจ้าของคนเดียวได้

ข้อดี ข้อเสีย ของกิจการเจ้าของคนเดียว

ข้อดีของกิจการเจ้าของคนเดียว

1. จัดตั้งง่าย ใช้เงินทุนน้อย
2. มีอิสระในการตัดสินใจดำเนินงานโดยเจ้าของกิจการ เพียงคนเดียว ทำให้เกิดความรวดเร็วคล่องตัว
3. ผู้ประกอบการได้รับผลกำไรทั้งหมดเพียงคนเดียว
4. รักษาความลับของกิจการได้ดี เพราะผู้รู้มีเพียงคนเดียว
5. มีข้อบังคับทางกฎหมายน้อย
6. การเลิกกิจการทำได้ง่าย
7. ไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจ แต่เจ้าของกิจการต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพราะกฎหมายถือว่าเจ้าของและธุรกิจ เป็นบุคคลคนเดียวกัน

ข้อเสียของกิจการเจ้าของคนเดียว

1. การขยายกิจการให้ใหญ่ขึ้นทำได้ยาก
2. มีความรับผิดชอบไม่จำกัด
3. ขาดความเชื่อถือหรือขาดหลักทรัพย์สินค้ำประกันทำให้หาแหล่งเงินทุนได้ยาก
4. การตัดสินใจโดยเจ้าของกิจการเพียงคนเดียว เพราะเงินทุนมีจำกัด และถ้าต้องการ อาจมีข้อผิดพลาดได้ง่าย กู้ยืมเงินจากภายนอกจะทำได้ยากเพราะขาดหลักประกัน
5. ถ้ามีผลขาดทุน ผู้ประกอบการรับผลขาดทุนและรับผิดชอบในหนี้สินของกิจการไม่จำกัดจำนวนเพียงคนเดียว
6. ระยะเวลาดำเนินงานมักไม่ยืนยาว ขึ้นอยู่กับเจ้าของกิจการ ถ้าเจ้าของกิจการป่วยหรือเสียชีวิต อาจหยุดชะงักหรือเลิกกิจการได้
7. ความสามารถในการคิดและบริหารงานมีจำกัด เพราะเกิดจากเจ้าของเพียงคนเดียว

กิจกรรมที่ 4

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้นักเรียนจำแนกข้อดี ข้อเสีย ใสในตารางข้างล่างที่กำหนดให้
ตัวอย่าง

1. การเลิกกิจการทำได้ง่าย
2. การตัดสินใจโดยเจ้าของกิจการเพียงคนเดียว เพราะเงินทุนมีจำกัด และถ้าต้องการ อาจมีข้อผิดพลาดได้ง่าย กู้ยืมเงินจากภายนอกจะทำได้ยากเพราะขาดหลักประกัน

ตารางแสดง ข้อดี ข้อเสีย ของธุรกิจกิจการเจ้าของคนเดียว

ข้อดี	ข้อเสีย
การเลิกกิจการทำได้ง่าย	การตัดสินใจโดยเจ้าของกิจการเพียงคนเดียว เพราะเงินทุนมีจำกัด และถ้าต้องการ อาจมีข้อผิดพลาดได้ง่าย กู้ยืมเงินจากภายนอกจะทำได้ยากเพราะขาดหลักประกัน

1. จัดตั้งง่าย ใช้เงินทุนน้อย
2. การขยายกิจการให้ใหญ่ขึ้นทำได้ยาก
3. มีอิสระในการตัดสินใจดำเนินงานโดยเจ้าของกิจการ เพียงคนเดียว ทำให้เกิดความรวดเร็วคล่องตัว
4. ผู้ประกอบการได้รับผลกำไรทั้งหมดเพียงคนเดียว
5. รักษาความลับของกิจการได้ดี เพราะผู้รู้มีเพียงคนเดียว
6. ถ้ามีผลขาดทุน ผู้ประกอบการรับผลขาดทุนและรับผิดชอบในหนี้สินของกิจการไม่จำกัดจำนวน เพียงคนเดียว
7. มีข้อบังคับทางกฎหมายน้อย
8. ไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจ แต่เจ้าของกิจการต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพราะกฎหมายถือว่าเจ้าของและธุรกิจ เป็นบุคคลคนเดียวกัน
9. ระยะเวลาดำเนินงานมักไม่ยืนยาว ขึ้นอยู่กับเจ้าของกิจการ ถ้าเจ้าของกิจการป่วยหรือเสียชีวิตอาจหยุดชะงักหรือเลิกกิจการได้
10. ความสามารถในการคิดและบริหารงานมีจำกัด เพราะเกิดจากเจ้าของเพียงคนเดียว

ตารางแสดง ข้อดี ข้อเสีย ของธุรกิจกิจการเจ้าของคนเดียว

ข้อดี	ข้อเสีย
ข้อ.....	ข้อ.....
ข้อ.....	ข้อ.....
ข้อ.....	ข้อ.....
ข้อ.....	ข้อ.....
ข้อ.....	ข้อ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบได้ 9-10 ข้อ อยู่ในระดับ ดีมาก
 ตอบได้ 7-8 ข้อ อยู่ในระดับ ดี
 ตอบได้ 5-6 ข้อ อยู่ในระดับ ปานกลาง
 ตอบได้ต่ำกว่า 5 ข้อ อยู่ในระดับ ปรับปรุง

ตอนที่ 2 จงสรุปข้อดีและข้อเสียรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นแผนผังความคิด (10 คะแนน)

A large, empty rounded rectangular box with a black border, intended for drawing a mind map. A faint, diagonal watermark reading "www.kroobannok.com" is visible across the box.

แบบประเมินแผนผังความคิด

ชื่อ.....ชั้น.....

กิจกรรม (Activity)	ระดับคุณภาพ				รวม (Total)
	ดีมาก (10-9)	ดี (8-6)	พอใช้ (5-3)	ควรปรับปรุง (2-1)	
เนื้อหา (Content)	แสดงความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ค้นคว้ามาอย่างดี มีขั้นตอนครบถ้วน มีการสรุปความคิดเห็นโดยใช้เหตุผลได้อย่างสมเหตุสมผล	แสดงความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ค้นคว้ามาอย่างดี มีขั้นตอน ครบถ้วน มีการสรุปความคิดเห็นโดยใช้เหตุผลได้อย่างสมเหตุสมผล	แสดงความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ค้นคว่าปานกลาง ขาดขั้นตอน และรายละเอียด มีการสรุปความคิดเห็น	แสดงความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ค้นคว่าปานกลาง ขาดขั้นตอน และรายละเอียด ไม่มีการสรุปความคิดเห็น	
การนำเสนอ ผลงาน (Presentation)	จัดทำแผนภาพอย่างเป็นระบบ และนำเสนอด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง ครบคลุมหัวข้อ และรายละเอียดที่สำคัญ	จัดทำแผนภาพอย่างเป็นระบบและนำเสนอด้วยข้อมูลแบบที่ถูกต้อง ครบคลุมหัวข้อ สำคัญ ขาดรายละเอียดในบางหัวข้อ	จัดทำแผนภาพนำเสนอด้วยข้อมูลถูกต้อง แต่ไม่ครอบคลุมในหัวข้อสำคัญบางประเด็นและขาดรายละเอียด	จัดทำแผนภาพนำเสนอด้วยข้อมูลถูกต้องบางส่วน ขาดบางประเด็นสำคัญ และขาดรายละเอียด	
การออกแบบ (Design)	มีการใช้ รูปภาพ ตัวอักษรและสีสันท่าความสนใจ มีมาตราส่วนและสมดุลของภาพ	มีการใช้ ตัวอักษรและสีสันท่าความสนใจ มีมาตราส่วนและสมดุลของภาพ	มีการใช้ ตัวอักษรและสีสันท่าสนใจ ขาดมาตราส่วนและสมดุลของภาพ	ขาดการใช้ ตัวอักษรและสีสันท่าสนใจ ขาดมาตราส่วนและสมดุลของภาพไม่ได้สัดส่วน	
ระดับคุณภาพ	10-9 = ดีมาก 8-6 = ดี 5-3 = พอใช้ 2-1 = ควรปรับปรุง	ผลการประเมิน 26-30 = ดีมาก 20-25 = ดี 11-19 = พอใช้ 0-10 = ควรปรับปรุง		ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน (.....) ...../...../.....	
ประเมินโดย ☐ ครู ☐ เพื่อน ☐ ผู้ปกครอง/ผู้สนใจ					

เฉลยแนวคำตอบของกิจกรรม

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

1.	ง
2.	ก
3.	ง
4.	ก
5.	ง
6.	ค
7.	ก
8.	ข
9.	ง
10.	ง

เฉลยกิจกรรมที่ 1

เฉลยตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายข้อความในช่องว่างต่อไปนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ (10 คะแนน)

1. ทำไมต้องศึกษาธุรกิจ

การประกอบธุรกิจแต่ละประเภทมีบุคคลหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้อง.....บุคคลเหล่านั้นล้วนมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาธุรกิจด้วยเหตุผลแตกต่างกันดังต่อไปนี้.....

1. เพื่อตัดสินใจในการเลือกอาชีพ.....การศึกษาข้อมูลทางด้านธุรกิจจะช่วยบุคคลที่.....
ทำการศึกษามีโอกาสพิจารณา.....เลือกอาชีพได้ตามความเหมาะสม.....ตามความถนัดและความ.....
ต้องการของตนเอง.....

2. เพื่อธุรกิจของตน.....บางคนต้องการเปิดดำเนินธุรกิจของตนเอง.....การศึกษาข้อมูลทาง.....
ธุรกิจซึ่ง.....
จะมีผลทำให้ได้รับความรู้เพื่อนำมาจัดตั้งธุรกิจของตนเอง.....หรือเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานให้.....
เกิดความเหมาะสมกับสภาพของธุรกิจในขณะนั้น.....

3. เพื่อแก้ไขปัญหาสังคม.....การศึกษาทางธุรกิจถือเป็นความจำเป็นของผู้ประกอบการทุก.....
คน.....เพราะความรู้หรือข้อมูลที่ได้รับ.....จะช่วยให้นักธุรกิจนำมาใช้แก้ไขปัญหาของสังคมได้.....เช่น.....
ปัญหาแรงงาน.....ปัญหาสิ่งแวดล้อม.....ปัญหาค่าจ้าง.....ปัญหาสวัสดิการ..... ฯลฯ.....

2. จงบอกความหมายของคำว่า ธุรกิจ (Business)

บุคคลหรือคณะบุคคลที่ร่วมกันเพื่อที่จะผลิตหรือจำหน่ายสินค้าและบริการ.....โดยมุ่งหวังกำไร.....
ขณะเดียวกันก็มีความเสี่ยงต่อการขาดทุน.....การดำเนินธุรกิจสามารถกระทำได้ในรูปของกิจการ.....
เจ้าของคนเดียวหรือทำเป็นหมู่คณะ.....เช่น.....ห้างหุ้นส่วน.....บริษัทจำกัด.....

3. จงบอกหน้าที่ขั้นพื้นฐานของธุรกิจ

หน้าที่ขั้นพื้นฐานของธุรกิจมีดังต่อไปนี้.....

1. จัดหาวัตถุดิบป้อนโรงงาน.....

2. แปรสภาพวัตถุดิบให้เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป.....หรือกึ่งผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป.....

3. ทำหน้าที่ทางการตลาด.....เช่น.....การจัดจำหน่ายสินค้า.....หรือบริการจากผู้ผลิตไปสู่คนกลาง.....
หรือ.....ผู้บริโภคคนสุดท้าย.....

4. ให้บริการแก่ลูกค้า.....

4. ปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินธุรกิจได้แก่อะไรบ้าง

โดยทั่วไปปัจจัยที่เป็นพื้นฐานในการดำเนินธุรกิจ มีอยู่ 4 ประเภท หรือที่เรียกกันว่า 4 M's คือ

1. **คน (Man)** เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการประกอบธุรกิจ ทั้งธุรกิจการผลิต การค้าและบริการ ซึ่งจะต้องใช้คนหลายระดับ หลายรูปแบบ บางธุรกิจต้องการใช้คนทั้งในระดับ ผู้บริหารและผู้ใช้แรงงานทั้งฝีมือ รวมทั้งแรงงานไร้ฝีมือ

2. **เงิน (Man)** เงินทุนเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินธุรกิจอีกปัจจัยหนึ่ง เนื่องจากการ ลงทุนหลายประเภทต้องใช้เงินลงทุนและเงินทุนดำเนินการเป็นจำนวนมาก ทำให้ต้องกู้ยืมจาก สถาบันการเงินหรือคนใกล้ชิด

3. **วัสดุหรือวัตถุดิบ (Material)** ธุรกิจการผลิตทั้งด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมมักต้อง ใช้วัสดุเป็นวัตถุดิบและเครื่องมือในการผลิตค่อนข้างมาก การรู้จักบริหารวัสดุให้มีประสิทธิภาพจะทำให้ ธุรกิจมีผลกำไรสูงและลดการสูญเสียลง

4. **วิธีปฏิบัติงาน (Method)** เนื่องจากธุรกิจหลายประเภทมีขั้นตอนการดำเนินธุรกิจ ค่อนข้างมาก ทำให้ต้องมีการวางแผน และวางระบบปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ คล่องตัว และ สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกกิจการ

5. ธุรกิจแบ่งเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง

ประเภทของธุรกิจแบ่งตามลักษณะการดำเนินงานได้ดังนี้

1. **ธุรกิจการผลิตด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม** หมายถึง การผลิตสินค้าเกษตรเพื่อ จำหน่ายให้กับผู้บริโภค หรือจำหน่ายเป็นวัตถุดิบต่อเนื่องให้โรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งธุรกิจ อุตสาหกรรมเป็นการประกอบธุรกิจที่มีขบวนการแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นสินค้าหรือผลิตภัณฑ์เพื่อให้ เกิดประเภทของธุรกิจการค้าที่จะนำผลิตภัณฑ์ไปสู่มือผู้บริโภค วัตถุดิบที่นำมาแปรรูป เช่น ฝ้ายทำ การแปรรูปเป็นเส้นใย เส้นด้าย แล้วนำไปผลิตเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูป

2. **ธุรกิจการค้า** หมายถึง การประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการกระจายสินค้าจากแหล่ง ผลิตหรือโรงงานไปสู่ผู้บริโภคคนสุดท้าย ธุรกิจการค้าจึงประกอบไปด้วยธุรกิจค้าปลีก ค้าส่ง นายหน้าและตัวแทน นอกจากนี้ยังมีกิจการเก็บรักษาสินค้า การบรรจุหีบห่อ และการโฆษณา

3. **ธุรกิจบริการ** หมายถึง การเสนอขายบริการต่าง ๆ เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกสบาย หรือความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจแก่ลูกค้า ปัจจุบันธุรกิจบริการมีบทบาทสำคัญต่อผู้บริโภค โดยเฉพาะลูกค้าในเขตเมืองที่มีรายได้สูง ต้องการความสะดวกสบาย ธุรกิจบริการจึงเกิดขึ้นเพื่อ ตอบสนองความต้องการ

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบได้	9-10	คะแนน	อยู่ในระดับ ดีมาก
ตอบได้	7-8	คะแนน	อยู่ในระดับ ดี
ตอบได้	5-6	คะแนน	อยู่ในระดับ ปานกลาง
ตอบได้น้อยกว่า	5	คะแนน	อยู่ในระดับ ปรับปรุง

เฉลยตอนที่ 2

คำชี้แจง จงจับคู่ข้อความที่สัมพันธ์กัน

- .....ค.....1. ธุรกิจการค้า
- .....ช.....2. ธุรกิจบริการ
- .....ฉ.....3. ธุรกิจอุตสาหกรรม
- .....ก.....4. อาชีพของบุคคลที่อาศัยอยู่ใกล้น้ำ
หรือชายฝั่งทะเล
- .....ฎ.....5. แรงงาน
- .....จ.....6. ปัจจัยการผลิต
- .....ฉ.....7. จัดหาวัตถุดิบป้อนโรงงาน
- .....ช.....8. พ่อค้า
- .....ง.....9. เพื่อตัดสินใจในการเลือกอาชีพ
- .....ซ.....10. กำไร

- ก. อาชีพประมง
- ข. คนกลางที่จะนำสินค้าหรือบริการจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภค
- ค. ธุรกิจค้าปลีก ค้าส่ง นายหน้า
- ง. เหตุผลในการศึกษาธุรกิจ
- จ. ทุน ที่ดิน แรงงาน การจัดการ
- ฉ. การประกอบธุรกิจที่มีขบวนการแปรรูปวัตถุดิบ
- ช. ธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรม
- ซ. จุดประสงค์ของการทำธุรกิจ
- ณ. หน้าที่ของธุรกิจ
- ญ. ธุรกิจรับเหมา
- ฎ. ตัวบุคคลที่เป็นกำลังสำคัญของการผลิต

เกณฑ์การให้คะแนน

- ตอบได้ 9-10 ข้อ อยู่ในระดับ ดีมาก
- ตอบได้ 7-8 ข้อ อยู่ในระดับ ดี
- ตอบได้ 5-6 ข้อ อยู่ในระดับ ปานกลาง
- ตอบได้ต่ำกว่า 5 ข้อ อยู่ในระดับ ปรับปรุง

เฉลยกิจกรรมที่ 2

เฉลยตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เห็นว่าถูก และทำเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่เห็นว่าผิด

- ..... ✕ .....1. ธุรกิจเจ้าของคนเดียว หมายถึง ธุรกิจที่มีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป
- ..... ✓ .....2. ธุรกิจเจ้าของคนเดียว ได้แก่ ร้านแผงลอย หาบเร่ ร้านค้าปลีก
- ..... ✓ .....3. ธุรกิจเจ้าของคนเดียวเป็นธุรกิจที่เก่าแก่ที่สุด และมีเป็นจำนวนมาก
- ..... ✓ .....4. ธุรกิจเจ้าของคนเดียวเป็นธุรกิจที่มีการลงทุนน้อย
- ..... ✕ .....5. เซเว่น-อีเลฟเว่น จัดอยู่ในกิจการเจ้าของคนเดียว
- ..... ✕ .....6. กิจการเจ้าของคนเดียวไม่สามารถจ้างแรงงานได้
- ..... ✓ .....7. กิจการเจ้าของคนเดียวเป็นกิจการที่ดำเนินการในครอบครัว
- ..... ✓ .....8. เจ้าของกิจการต้องยื่นจดทะเบียนพาณิชย์ ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้เริ่มประกอบการ
- ..... ✓ .....9. การค้าเร่ การค้าแผงลอยได้รับการยกเว้นการจดทะเบียนพาณิชย์
- ..... ✕ .....10. เจ้าของกิจการรับผิดชอบหนี้สินเพียงจำกัดจำนวน

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบได้ 9-10 ข้อ อยู่ในระดับ ดีมาก
 ตอบได้ 7-8 ข้อ อยู่ในระดับ ดี
 ตอบได้ 5-6 ข้อ อยู่ในระดับ ปานกลาง
 ตอบได้ต่ำกว่า 5 ข้อ อยู่ในระดับ ปรับปรุง

เฉลยตอนที่ 2

คำชี้แจง จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้เป็นกิจการเจ้าของคนเดียวใช่หรือไม่ใช่
โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับช่องที่กำหนดไว้

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่
1.	ร้านแผงลอย	✓	
2.	เซเว่น-อีเลฟเว่น		✓
3.	ร้านขายดอกไม้	✓	
4.	โรงพยาบาล		✓
5.	คลินิกแพทย์	✓	
6.	ร้านเสริมสวย	✓	
7.	โลตัส		✓
8.	บิ๊กซี		✓
9.	ร้านขายรองเท้า	✓	
10.	ร้านอาหาร	✓	

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบได้ 9-10 ข้อ อยู่ในระดับ ดีมาก
 ตอบได้ 7-8 ข้อ อยู่ในระดับ ดี
 ตอบได้ 5-6 ข้อ อยู่ในระดับ ปานกลาง
 ตอบได้ต่ำกว่า 5 ข้อ อยู่ในระดับ ปรับปรุง

เฉลยตอนที่ 3

คำชี้แจง จงบอกรายการซื้อกิจการเจ้าของคนเดียวมา 10 ชื่อ (10 คะแนน)

ที่	รายการซื้อกิจการเจ้าของคนเดียว
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	แนวคำตอบอยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบได้ 9-10 ชื่อ อยู่ในระดับ ดีมาก
 ตอบได้ 7-8 ชื่อ อยู่ในระดับ ดี
 ตอบได้ 5-6 ชื่อ อยู่ในระดับ ปานกลาง
 ตอบได้ต่ำกว่า 5 ชื่อ อยู่ในระดับ ปรับปรุง

เฉลยกิจกรรมที่ 3

เฉลยตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่ให้สัมพันธ์กันโดยนำตัวอักษรหน้าข้อความทางขวามือไปเติมลงหน้าช่องว่างซ้ายมือ

.....ญ.....1 . เวลาในการจดทะเบียนพาณิชย์	ก. เอกสารที่จะต้องนำไปจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
.....ฉ.....2. การจดทะเบียนพาณิชย์ของธุรกิจกิจการเจ้าของคนเดียวในต่างจังหวัด	ข. ธุรกิจกิจการเจ้าของคนเดียวมีเลขประจำตัวผู้เสียภาษี
.....ง.....3. การขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษีในเขตกรุงเทพมหานคร	ค. ธุรกิจที่มีรายได้ 1,200,000 บาทขึ้นไป
.....ค.....4. การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	ง. สำนักงานสรรพากรพื้นที่ 1-16
.....ช.....5. การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มจะทำได้เมื่อใด	จ. ตั้งไว้ที่สำนักงานใหญ่หรือสาขา
.....ก.....6. ภ.พ. 30	ฉ. การจดทะเบียนพาณิชย์ของธุรกิจกิจการเจ้าของคนเดียวจดทะเบียนได้ที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดของจังหวัด นั้น ๆ
.....จ.....7. ป้ายชื่อที่ใช้ประกอบการ	ช. จากการเอาภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือนการจัดตั้งรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว
.....ซ.....8. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	ซ. สถานที่จดทะเบียนภาษี
.....ณ.....9. สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	ณ. สถานที่จดทะเบียนประกอบกิจการ
.....ข.....10. สำนักงานสรรพากรจังหวัด	ญ. ผู้ประกอบการต้องจดทะเบียนพาณิชย์ภายใน 30 วันตั้งแต่วันเริ่มกิจการ

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบได้ 9-10 ข้อ อยู่ในระดับ ดีมาก
 ตอบได้ 7-8 ข้อ อยู่ในระดับ ดี
 ตอบได้ 5-6 ข้อ อยู่ในระดับ ปานกลาง
 ตอบได้ต่ำกว่า 5 ข้อ อยู่ในระดับ ปรับปรุง

เฉลยตอนที่ 2

คำชี้แจง จงอธิบายขั้นตอนการจัดตั้งรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว (10 คะแนน)

1. **การจดทะเบียนพาณิชย์** ผู้ประกอบการต้องจดทะเบียนพาณิชย์ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่เริ่มประกอบธุรกิจ โดยนำหลักฐานไปจดทะเบียนที่สำนักทะเบียนธุรกิจของแต่ละเขตพื้นที่ ถ้าสำนักงานใหญ่ของกิจการตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ถ้าอยู่ในต่างจังหวัดให้จดทะเบียนที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดหรือที่ทำการอำเภอและกิ่งอำเภอนั้น และต้องแสดงใบทะเบียนพาณิชย์ที่ได้นั้น ณ สำนักงานที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย พร้อมกับทำป้ายชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์ ไว้หน้าสำนักงานใหญ่และสาขาภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่จดทะเบียนพาณิชย์ โดยที่ป้ายนั้นต้องเป็นภาษาไทย จะมีอักษรต่างประเทศไว้ด้วยก็ได้และจะต้องตรงกับชื่อที่จดทะเบียนไว้

2. **การขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษี** ผู้ประกอบการต้องไปยื่นขอบัตรและเลขประจำตัวผู้เสียภาษีของนิติบุคคลที่ สำนักงานภาษีสรรพากรพื้นที่ 1-16 ถ้าสำนักงานใหญ่ของกิจการตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ถ้าอยู่ในต่างจังหวัดให้ขอที่สำนักงานสรรพากรจังหวัด

3. **การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม** ธุรกิจที่มีรายได้ปีละ 1,200,000 บาทขึ้นไป ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และยื่นแบบ ภ.พ. 30 เพื่อแสดงยอดภาษีมูลค่าเพิ่มที่มียอดดุลเป็นเครดิตและเดบิตอันเกิดจากการเอาภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือน การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มจะทำให้ต่อเมื่อมีการขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษี เรียบร้อยแล้ว โดยจดทะเบียนที่สำนักงานภาษีสรรพากรพื้นที่ หรือสำนักงานสรรพากรจังหวัด หรือสำนักงานสรรพากรภาคทุกแห่งเช่นเดียวกับการขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษี

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบได้	9-10	คะแนน	อยู่ในระดับ ดีมาก
ตอบได้	7-8	คะแนน	อยู่ในระดับ ดี
ตอบได้	5-6	คะแนน	อยู่ในระดับ ปานกลาง
ตอบได้น้อยกว่า	5	คะแนน	อยู่ในระดับ ปรับปรุง

เฉลยกิจกรรมที่ 4

เฉลยตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนจำแนกข้อดี ข้อเสีย ใส้ในตารางข้างล่างที่กำหนดให้

1. จัดตั้งง่าย ใช้เงินทุนน้อย
2. การขยายกิจการให้ใหญ่ขึ้นทำได้ยาก
3. มีอิสระในการตัดสินใจดำเนินงานโดยเจ้าของกิจการ เพียงคนเดียว ทำให้เกิดความรวดเร็วคล่องตัว
4. ผู้ประกอบการได้รับผลกำไรทั้งหมดเพียงคนเดียว
5. รักษาความลับของกิจการได้ดี เพราะผู้รู้มีเพียงคนเดียว
6. ถ้ามีผลขาดทุน ผู้ประกอบการรับผลขาดทุนและรับผิดชอบในหนี้สินของกิจการไม่จำกัดจำนวนเพียงคนเดียว
7. มีข้อบังคับทางกฎหมายน้อย
8. ไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจ แต่เจ้าของกิจการต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพราะกฎหมายถือว่าเจ้าของและธุรกิจ เป็นบุคคลคนเดียวกัน
9. ระยะเวลาดำเนินงานมักไม่ยืนยาว ขึ้นอยู่กับเจ้าของกิจการ ถ้าเจ้าของกิจการป่วยหรือเสียชีวิตอาจหยุดชะงักหรือเลิกกิจการได้
10. ความสามารถในการคิดและบริหารงานมีจำกัด เพราะเกิดจากเจ้าของเพียงคนเดียว

ตารางแสดงข้อดี ข้อเสีย ของกิจการเจ้าของคนเดียว

ข้อดี	ข้อเสีย
1. จัดตั้งง่าย ใช้เงินทุนน้อย 3. มีอิสระในการตัดสินใจดำเนินงานโดยเจ้าของกิจการ เพียงคนเดียว ทำให้เกิดความรวดเร็ว คล่องตัว 4. ผู้ประกอบการได้รับผลกำไรทั้งหมดเพียงคนเดียว 5 รักษาความลับของกิจการได้ดี เพราะผู้รู้มีเพียงคนเดียว 7. มีข้อบังคับทางกฎหมายน้อย 8. ไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจ แต่เจ้าของกิจการต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพราะกฎหมายถือว่าเจ้าของและธุรกิจ เป็นบุคคลคนเดียวกัน	2. การขยายกิจการให้ใหญ่ขึ้นทำได้ยาก ภายนอกจะทำได้ยากเพราะขาดหลักประกัน 6. ถ้ามีผลขาดทุน ผู้ประกอบการรับผลขาดทุนและรับผิดชอบในหนี้สินของกิจการไม่จำกัดจำนวนเพียงคนเดียว 9. ระยะเวลาดำเนินงานมักไม่ยืนยาว ขึ้นอยู่กับเจ้าของกิจการ ถ้าเจ้าของกิจการป่วยหรือเสียชีวิตอาจหยุดชะงักหรือเลิกกิจการได้ 10. ความสามารถในการคิดและบริหารงานมีจำกัด เพราะเกิดจากเจ้าของเพียงคนเดียว

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบได้ 9-10	ข้อ	อยู่ในระดับ ดีมาก
ตอบได้ 7-8	ข้อ	อยู่ในระดับ ดี
ตอบได้ 5-6	ข้อ	อยู่ในระดับ ปานกลาง
ตอบได้ต่ำกว่า 5	ข้อ	อยู่ในระดับ ปรับปรุง

เฉลยตอนที่ 2

คำชี้แจง จงสรุปข้อดีและข้อเสียรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นแผนผังความคิด
(10 คะแนน)

การประเมินผลงานตามแบบประเมินแผนผังความคิด

 บรรณานุกรม

ดำรง ชัยสนิท. การบริหารธุรกิจขนาดย่อม . กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์, 2542

ทับทิม วงศ์ประยูร และคณะ. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ . กรุงเทพฯ : อักษรสยามการพิมพ์, 2545

พิเชษฐ์ หลังทรัพย์. การจัดการธุรกิจเบื้องต้น . กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมอาชีพ, 2545

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ . กรุงเทพฯ : บริษัทธรรมสาร จำกัด 2546.

สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย. วารสารสายรุ่งสหกรณ์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 . กรุงเทพฯ : 2546

สุดาดวง เรืองจุริระ. หลักการตลาด. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพรึก, 2533.

สุนนา อยู่โพธิ์. การค้าปลีก. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

สมชาย หิรัญกิตติ และศิริวรรณ เสรีรัตน์. การบริหารธุรกิจขนาดย่อม. กรุงเทพฯ : บริษัทธีระฟิล์มและไซเท็กซ์ จำกัด, 2542

สมสกุล ศรีเมฆ. เอกสารทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด, 2543

อำนาจ วีระวณิช. การจัดการธุรกิจขนาดย่อม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546